

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 16950 2500 BZ Den Haag

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag

Contactpersoon

Ons kenmerk

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 27 januari 2022
Onderwerp Besluit Wob verzoek Pegasus

Geachte

In uw brief van 23 juli 2021, ontvangen op 27 juli 2021, heeft u bij mijn ministerie een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Hierin verzoekt u mij om alle informatie te openbaren over de NSO Group en Pegasus software. De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 4 augustus 2021 (kenmerk 3465328). In de brief van 23 augustus 2021 is de beslistermijn met vier weken verdaagd (kenmerk 3502014).

In uw brief van 26 augustus 2021 heeft u mijn ministerie in gebreke gesteld. Naar aanleiding van uw beroepsschrift van 15 september 2021 heeft bij de Rechtbank Amsterdam een beroepsprocedure plaatsgevonden in verband met het niet tijdig beslissen op uw Wob-verzoek. In uw e-mail van 22 september 2021 heeft u mijn ministerie nogmaals in gebreke gesteld. In de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam van 13 september 2021 is bepaald dat uw beroep niet-ontvankelijk was.

U heeft met een beroepsschrift van 30 oktober 2021 bij de Rechtbank Amsterdam wederom beroep ingesteld in verband met het niet tijdig beslissen op uw Wob-verzoek. Deze procedure loopt nog.

Uw verzoek heeft mede betrekking op informatie die bij de Nationale Politie berust. Voor dit deel van de informatie is uw verzoek overgedragen aan de Nationale Politie. De Nationale Politie bericht u separaat hierover.

Hierbij ontvangt u het besluit. Excuses voor de ontstane vertraging.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 92 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in twee inventarislijsten die als bijlagen 2A en 2B bij dit besluit zijn gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijsten. De documenten zijn eerst chronologisch op tijd geordend en vervolgens is gekeken waar de documenten zijn aangetroffen. Bijlage 2A ziet op documenten die aangetroffen zijn bij het NCSC en bijlage 2B ziet op documenten die aangetroffen zijn bij de NCTV.

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Datum
27 januari 2022

Ons kenmerk

Besluit

Ik heb besloten (deels) aan uw verzoek tegemoet te komen. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel overwegingen van dit besluit.

Informatie in documenten buiten de reikwijdte van het verzoek

Daar waar in de geïnventariseerde documenten informatie is opgenomen die buiten de reikwijdte van uw verzoek om informatie valt, maak ik deze informatie niet openbaar. Ik heb die onderdelen die buiten de reikwijdte vallen van het verzoek in de inventarislijsten en de bij dit besluit gevoegde documenten aangeduid met 'buiten scope'. Het betreft de documenten in inventarislijst 2A met de nummers AY, BA, BB, BC, BD, CB, CJ, CK, DA, DU, DX, DY, DZ, FA, FB, FC, FD, FF, FG, FJ, FL, FQ, FT, FU en FW en de document AU en AV in inventarislijst 2B.

Informatie in documenten die niet valt onder de werking van de Wob

Daar waar in de geïnventariseerde documenten informatie is opgenomen die niet onder de werking van de Wob valt, maar waar de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni) op van toepassing is, maak ik deze informatie niet openbaar. Deze wet sluit de werking van de Wob uit op vertrouwelijke, tot een aanbieder herleidbare gegevens. Omdat dergelijke informatie op vertrouwelijke basis aan de overheid wordt verstrekt, is deze niet bedoeld om met het brede publiek te delen. Openbaarmaking zou er dan voor zorgen dat aanbieders van netwerk en informatiesystemen hun vertrouwelijke informatie niet meer met de overheid delen. Dergelijke informatie mag, op grond van de Wbni, alleen binnen een zeer beperkte kring en onder specifieke omstandigheden worden gedeeld. Ik heb die documenten waarvan passages niet onder de werking van de Wob vallen in de inventarislijst en de bij dit besluit gevoegde documenten aangeduid met 'Wbni'. Het betreft de documenten in inventarislijst 2A met de nummers CC, CD, DC, DD, DF, EE en FU.

Geheel openbaar

Het document in inventarislijst 2A met nummer CF maak ik geheel openbaar.

Reeds openbaar

De documenten in inventarislijst 2A met nummers EH, EI, FF, FG en FW betreft informatie die reeds openbaar is gemaakt. Op informatie die reeds van overheidswege openbaar is gemaakt is de Wob niet van toepassing. Deze informatie hoeft daarom niet (nogmaals) openbaar gemaakt te worden.

Integrale weigering

In de documenten in inventarislijst 2A met nummers AL, CH, CI, CL, CM, DA, DE, DM, DS, DY, DZ, DAA, EC, EH, EI, EJ, FA, FB, FC, FF, FG, FL, FQ, FW en GC en in de documenten in inventarislijst 2B met nummers DK, GA, en GB blijft er na toepassing van de weigeringsgronden uit de Wob geen informatie over de bestuurlijke aangelegenheid over die voor afzonderlijke verstrekking in aanmerking komt, omdat de resterende tekst niet zelfstandig leesbaar is. Ik heb daarom besloten deze documenten in hun geheel te weigeren.

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

Datum
27 januari 2022

Ons kenmerk

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11. Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties. In de documenten in inventarislijst 2A met de nummers FT en FU heb ik deze grond toegepast. Waar ik deze grond heb toegepast betreft het informatie die ingaat op de betrekkingen met andere landen. Het betreft documenten met informatie die onverifieerbaar het gebruik van de software in andere staten omschrijven. Nu het niet mogelijk is voor Nederland om het gebruik van deze software in andere landen objectief vast te stellen zou eventuele openbaarmaking van deze informatie van nadelige invloed kunnen zijn op de betrekkingen tussen Nederland en andere landen. Hetzelfde geldt voor de duidingen van internationale relaties door ambtenaren in de documenten in inventarislijst 2B met de nummers AA, AB, AF, AP en AU. Aangezien het verstrekken van de informatie waarbij de weigeringsgrond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a is toegepast de geopolitieke belangen van Nederland kan schaden ben ik van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid van deze informatie. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens niet openbaar gemaakt in deze documenten.

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Datum
27 januari 2022

Ons kenmerk

In alle documenten genoemd in de inventarislijst bijlage 2A staan persoonsgegevens, behoudens die met nummers CB, CF, CK, EA en EE. In alle documenten genoemd in de inventarislijst bijlage 2B staan persoonsgegevens, behoudens die met nummers AB, AF, AP, AU, AV en DK. In vrijwel alle hierboven genoemde documenten waarop deze grond van toepassing is, gaat het om persoonsgegevens. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. Hieronder valt ook informatie die het beleid kan frustreren of de werkwijze teniet kan doen. Openbaarmaking van informatie waarop het verzoek van toepassing is kan inzicht geven in gebruikte (interne) systemen, systeemtypen en e-mailadressen en leiden tot het verhogen van de kwetsbaarheid en tot een toename van pogingen door kwaadwillenden om de bedoelde systemen binnen te komen, te beïnvloeden of te ontregelen.

Ik ben van mening dat het openbaar maken van de informatie en daarmee bekend worden van deze informatie – gelet op de aard van die systemen, de daarbinnen verwerkte informatie en de werkzaamheden waarbij deze worden ingezet – kan leiden tot een onevenredige aantasting van de informatiepositie of de werkzaamheid van de overheid in de signalering en bestrijding van cyberincidenten, of de overige uitvoering van de taken genoemd in de Wbni. Het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling weegt in deze gevallen naar mijn oordeel daarom zwaarder dan het algemene belang van openbaarheid. Het betreft hier alle documenten in inventarislijst 2A behoudens die met nummers AC, AK, AO, AW, CB, CF, DD, DM, DO, DS, DZ, EE, EF, EH en EI en de documenten in inventarislijst 2B met nummers AA, AE, AJ, AM, AT, AX, DK, GB en GE.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Uitgangspunt van de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in beginsel ook voor documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad. Dit is het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van overheden in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Degene die de stukken heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat ze zouden dienen voor intern beraad.

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat uit documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen. Onder 'persoonlijke beleidsopvattingen' wordt verstaan: ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen. Dergelijke opvattingen worden niet openbaar gemaakt omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ambtenaren en bestuurders moeten onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter worden door mij niet beschouwd als persoonlijke beleidsopvattingen. De totstandkoming van beleid en regelgeving wordt met de openbaarheid van dergelijke informatie inzichtelijk.

De documenten in inventarislijst 2A met nummers AK, AL, AQ, AS, CH, CI, CL, CM, CN, DE, DF, DM, DS, DU, DY, DAA, EC, EJ, FJ en GC bevatten passages die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Het betreft persoonlijke opvattingen over de door Pegasus toegepaste techniek, het bereik en gebruikte kwetsbaarheden. Ook de documenten in inventarislijst 2B met nummers DK, GA, GB en GE bevatten passages die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Het betreft persoonlijke opvattingen over de coördinatie en afstemming ten aanzien van de interdepartementale woordvoeringslijn en het handelingsperspectief.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering deze persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken, zowel in tot op de persoon herleidbare als geanonimiseerde vorm. Daarom heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt.

Wijze van openbaarmaking

In bijlagen 3A en 3B vindt u bijgevoegd een kopie van de in dit besluit (gedeeltelijk) openbaar gemaakte documenten. Bijlage 3A betreft de openbaar gemaakte documenten van het NCSC en bijlage 3B betreft de openbaar gemaakte documenten van de NCTV.

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Datum
27 januari 2022

Ons kenmerk

Plaatsing op internet

De stukken die met dit besluit voor eenieder openbaar worden, zullen op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze

Hester Somsen
Directeur Cybersecurity en Statelijke dreigingen

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Datum
27 januari 2022

Ons kenmerk

BEZWAARCLAUSULE

Een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de weigering om informatie openbaar te maken kan binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, ter attentie van. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.